

Barn med utvecklingsneurologiska avvikelser/ ESSENCE och adaptiv funktion

Ida Lindblad

Leg psykolog

Med.Dr

ida.lindblad@gnc.gu.se

ESSENCE

Early Symptomatic Syndroms Eliciting Neurodevelopmental
Clinic Examination

ESSENCE

Early Symptomatic Syndroms Eliciting Neurodevelopmental Clinic Examination

Begreppet illustrerar den överlappning som finns mellan olika utvecklingsneurologiska symtom, som språkstörning, symtom inom autismspektrum, ADHD, intellektuell funktionsnedsättning m.fl. tillstånd

– och att det handlar om barn som behöver bedömas i ett ”brett” perspektiv och följas upp över tid

(C.Gillberg, 2010)

ESSENCE

Early Symptomatic Syndroms Eliciting Neurodevelopmental Clinic Examination

- Sen talutveckling
- Motoriska svårigheter
- Inlärnings svårigheter
- Koncentrationssvårigheter
- Långsamhet
- Svårt att komma igång
- ”Utbrott” / konflikter
- Samspelssvårigheter

(C.Gillberg, 2010)

ESSENCE

Syndrome	Prevalence	
ADHD	5%	
Developmental coordination disorder	5%	
ODD	4%	
MID	1.5%	
Speech and language impairment	2-4%	
ASD	1%	
Tic disorders/Tourettes syndrome	1%	
Bipolar disorder	1%	
Reactive attachment disorder	0.5-1%	
Behavioural phenotype syndromes	1%	
Rare epilepsy syndromes	0.01%	
Total taking overlap into account	7-10%	

Adaptiv funktion

Adaptiv funktion hos barn inom ESSENCE

Adaptiv funktion

- De praktiska och vardagliga färdigheter som en individ behöver för att kunna anpassa sig till de krav omgivningen ställer, förmågan att ta hand om sig själv och samspela med andra.
- Repertoar av begreppsmässiga, sociala och praktiska färdigheter som människor lär sig för att kunna fungera i vardagen t ex ta hand om personliga ägodelar, göra inköp, samspela med jämnåriga, sköta sin ekonomi.

Adaptiv funktion

- Intelligence reflects the *maximum* performance, while adaptive behaviour refers to everyday behaviours and should reflect the *typical* performance. The correlation between adaptive behaviour, measured for example with ABAS-II, and measured IQ is approximately 0.3-0.5

(Sattler & Hodge, 2006)

- The communication skill, as part of the adaptive behaviour CON (sv KOG) domain, measured with ABAS-II, has been shown to be associated with IQ, more than other skills for adaptive function

(Harris, 1989)

ABAS-II

ABAS-II (Adaptive Behavior Assessment System-II)

- 10 skattningsskalor
- Tre domäner och en sammantagen skala (PRA, SOC, KOG och GAF)

(Pearson Assessment, 2008)

Adaptiv funktionsnivå

- Kognitiv domän

- "... inlärningssvårigheter avseende abstrakta /teoretiska färdigheter som läsning, skrivning, räkning begreppslig förståelse av tid eller hantering av pengar, vilket medför behov av stöd i ett eller flera avseenden för att personen ska kunna klara åldersrelaterade förväntningar." (*Lindrig*)

- Social domän

- "Personen förefaller omogen i sociala interaktioner jämfört med normalutvecklade jämnåriga." (*Lindrig*)

- Praktisk domän

- "Personen kan fungera åldersadekvat vad gäller personlig hygien och egenomsorg. Visst stöd kan behövas jämfört med jämnåriga vad gäller mer komplexa dagliga uppgifter." (*Lindrig*)

(DSM-5, 2014)

Studie

Adaptiv funktion hos barn med ADHD jämfört med barn med lindrig intellektuell funktionsnedsättning

Adaptiv funktion

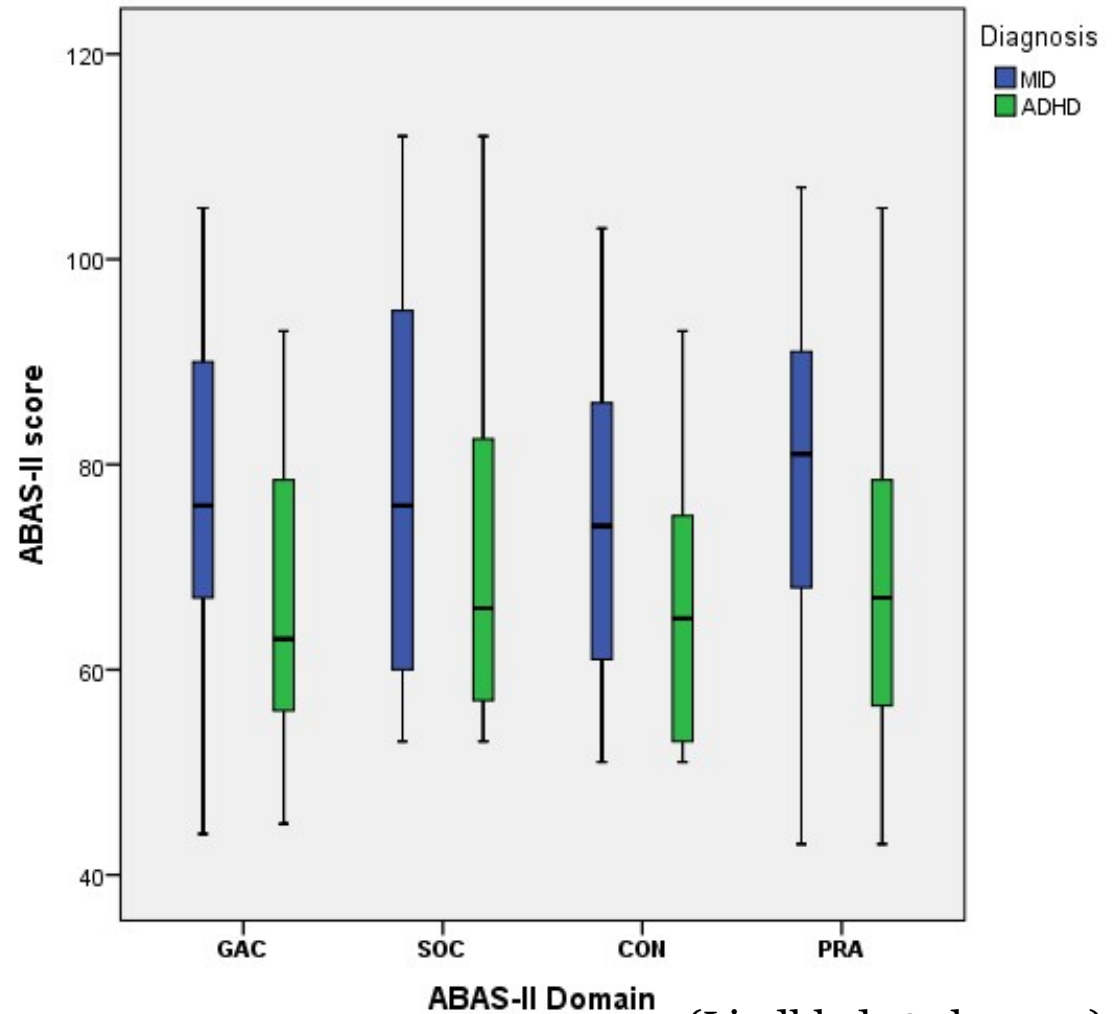
Gruppen med ADHD hade lägre adaptiva funktioner

$$p_{\text{GAF}} = 0.05$$

$$p_{\text{KOG}} = 0.05$$

$$p_{\text{PRA}} = 0.05$$

$$p_{\text{SOC}} = 0.21$$

(Lindblad et al., 2013)

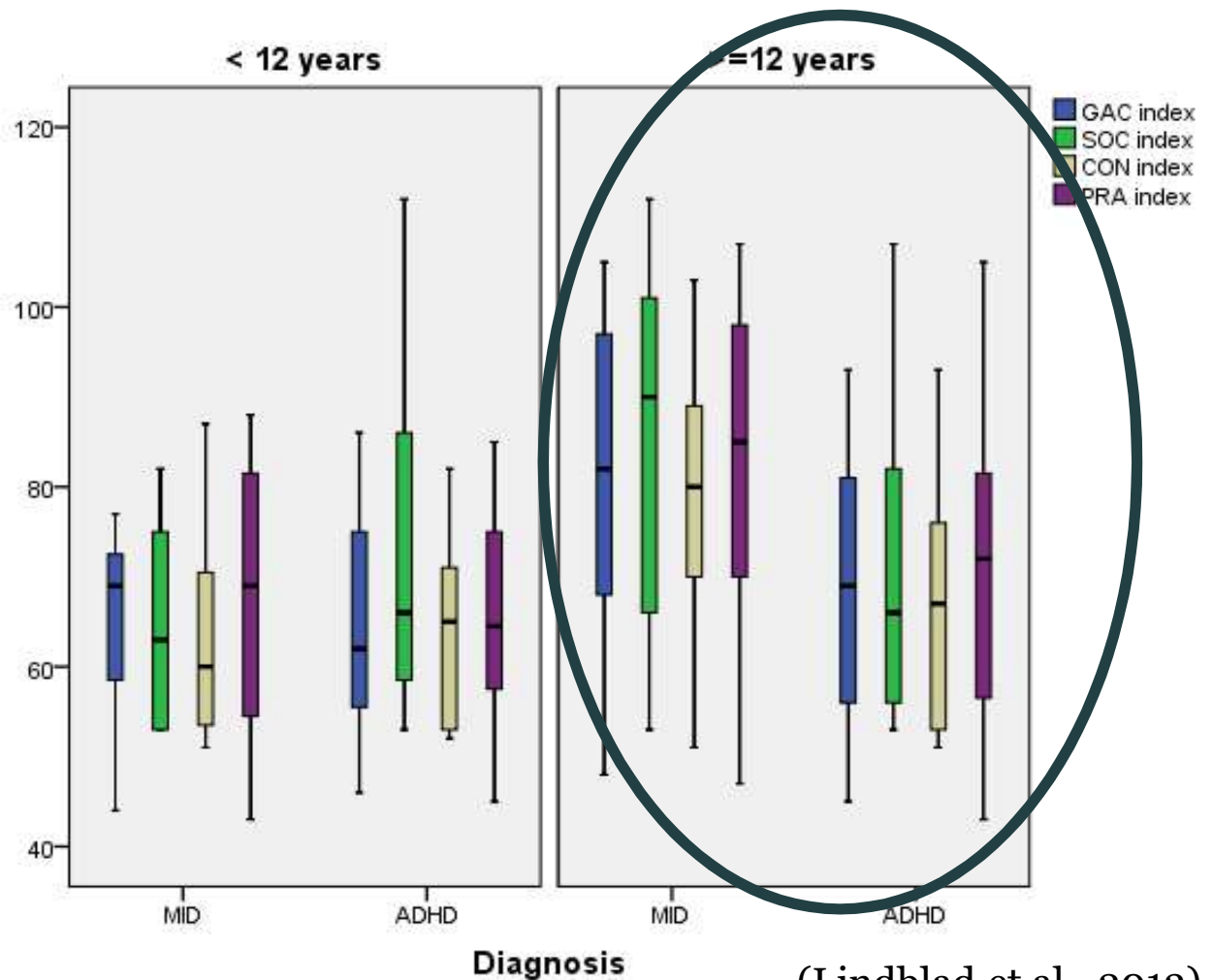
Adaptiv funktion - ålder

Gruppen med ADHD som var 12 år eller äldre hade signifikant lägre resultat avseende GAF, KOG och PRA

$$P_{GAF}=0.038$$

$$P_{KOG}=0.026$$

$$P_{PRA}=0.049$$

(Lindblad et al., 2013)

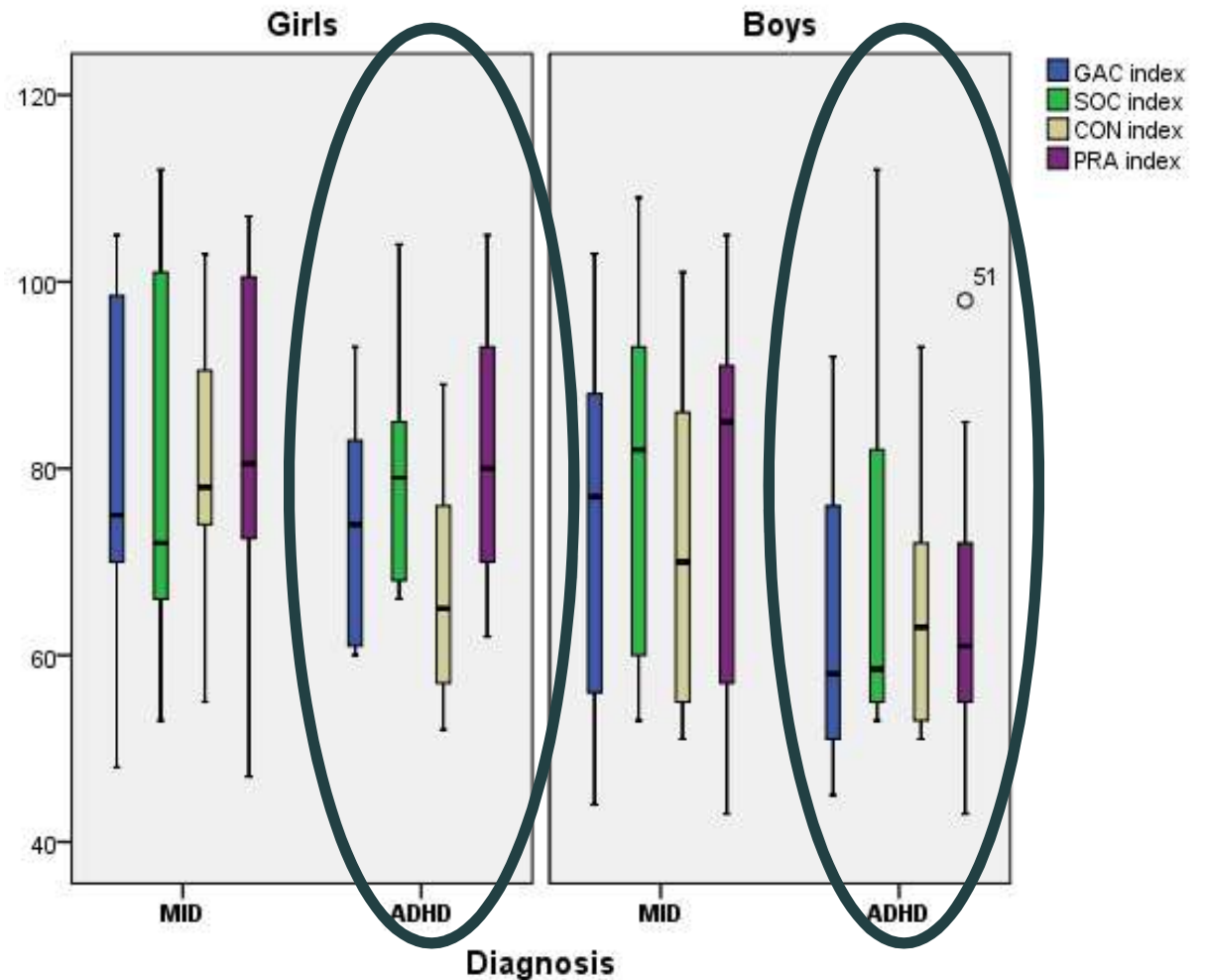
Adaptiv funktion - kön

Gruppen av pojkar med ADHD hade signifikant lägre resultat än flickor med ADHD avseende GAF, KOG och PRA

$$p_{\text{GAF}}=0.035$$

$$p_{\text{KOG}}=0.027$$

$$p_{\text{PRA}}=0.05$$

(Lindblad et al., 2013)

Studie

Adaptiv funktion hos barn med
ADHD efter farmakologisk
behandling

Adaptiv funktion hos barn med ADHD vid farmakologisk behandling

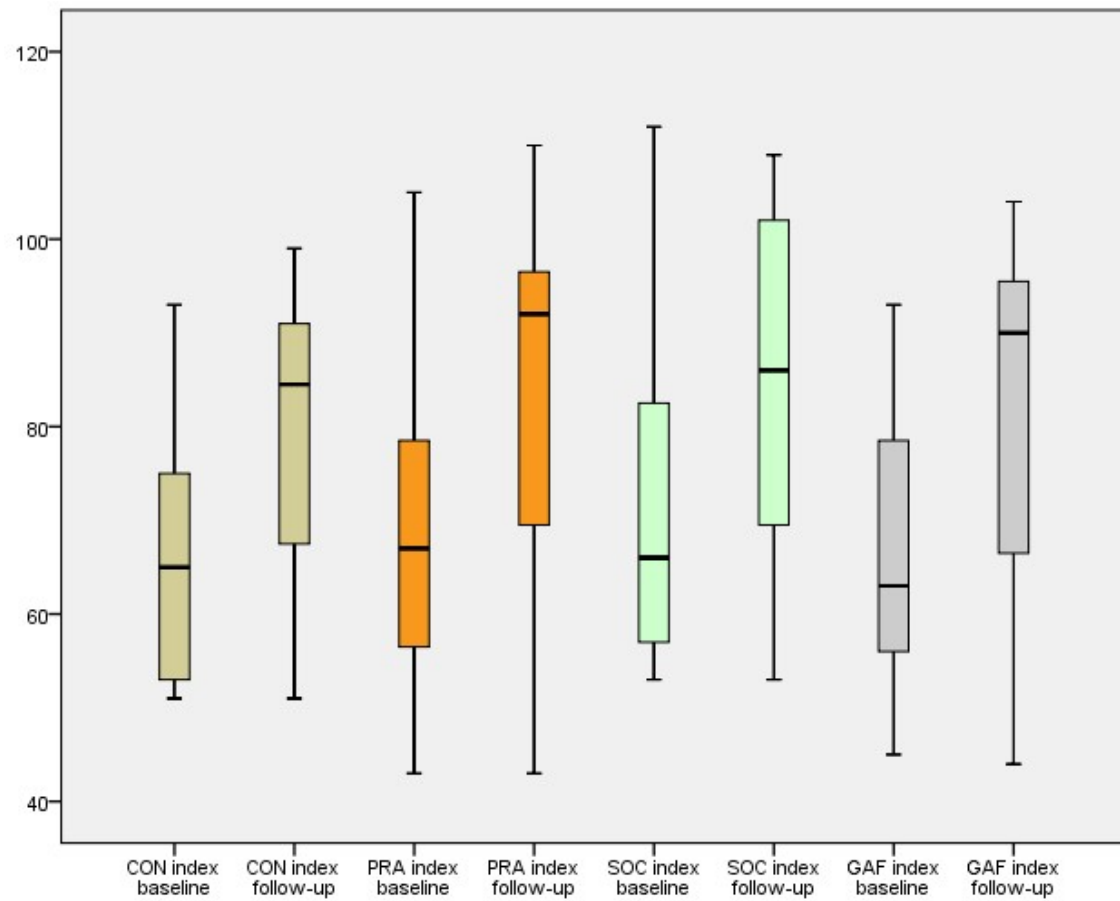
Individerna hade signifikant högre resultat avseende GAF, KOG och PRA efter farmakologisk behandling

$$p_{\text{GAF}}=0.019$$

$$p_{\text{KOG}}=0.019$$

$$p_{\text{SOC}}=0.062$$

$$p_{\text{PRA}}=0.014$$

(Lindblad et al., 2016)

Adaptiv funktion - viktiga aspekter

- Resultaten ger indikationer på att adaptiv funktion inte differentierar mellan ADHD och lindrig intellektuell funktionsnedsättning
- Barn med en kombination av intellektuell funktionsnedsättning och ADHD bör ges särskild uppmärksamhet
- Barn med ADHD bör ges särskild uppmärksamhet vad gäller stödbehovet och avseende hur intervention planeras

(Lindblad et al., 2013)

- Farmakologisk behandling vid ADHD påverkar den adaptiva funktionen positivt

(Lindblad et al., 2016)

SKOLSTUDIE

**Kan alla barn nå
kunskapskraven?**

Skollagen

- Nytt betygssystem 2011
- Ökade krav på elevernas exekutiva förmåga:
 - Planera
 - Organisera
 - Resonera och reflektera
 - Självständigt arbeta

Resultat skolstudien

- Den studerade gruppen hade betydligt högre måluppfyllelse och klarade i högre utsträckning de nationella proven i jämförelse med de elever som inte deltog i studien
- Risken att inte nå målen i alla ämnen är signifikant högre om eleven har svårigheter inom ESSENCE

Resultat forts

- Risken att inte nå målen i alla ämnen ökar ytterligare om eleven har svårigheter inom ESSENCE och samtidigt har kognitiva brister
- Trots stöd finns det elever som inte klarar att få måluppfyllelse i alla ämnen

Adaptiv funktion och ESSENCE

- Den adaptiva funktionen hos barn med ADHD är svag och behöver tas i beaktande
- Adaptiv funktion inte differentierar mellan ADHD och lindrig intellektuell funktionsnedsättning
- Farmakologisk behandling vid ADHD påverkar den adaptiva funktionen positivt
- Risken att inte nå målen i alla ämnen är högre hos barn med svårigheter inom ESSENCE

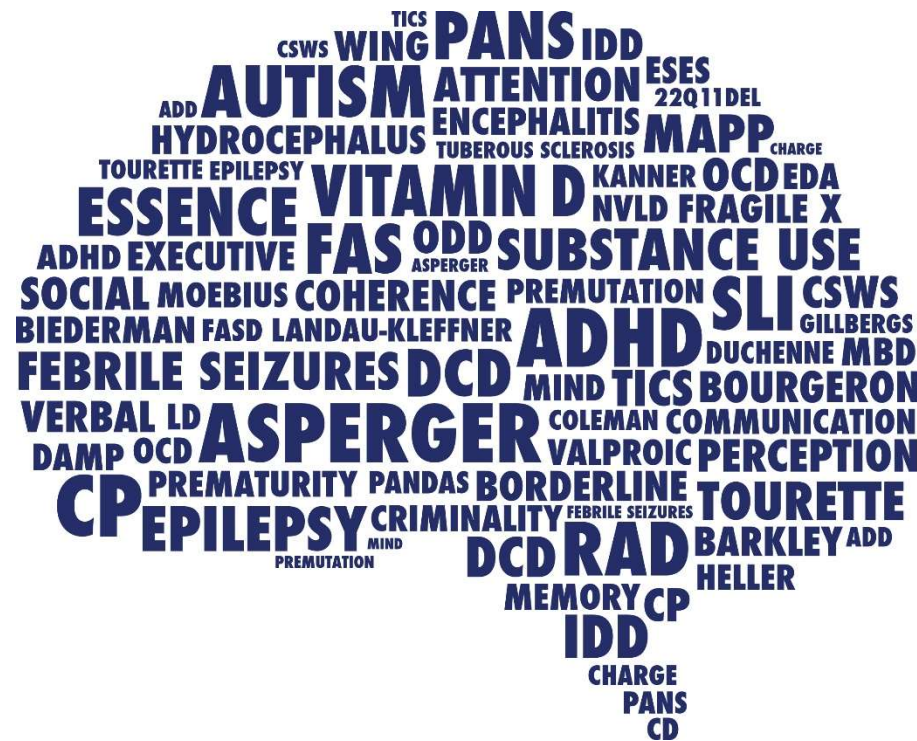

Gillbergcentrum
Sahlgrenska Akademien

ESSENCE CONFERENCE

10-11 APRIL 2018

GOTHENBURG, SWEDEN

www.gnc.gu.se

Tack för er uppmärksamhet!

Ida Lindblad
Leg psykolog
Med.Dr
ida.lindblad@gnc.gu.se
Gillbercentrum
www.gnc.gu.se